

Aan de hand van voorbeelden uit hun dagelijkse praktijk schrijven drie dierenartsen over diergezondheid in de vleesveehouderij. Om en om beschrijven Anthony de Schryver, Piet De Meuter en René Bemers maandelijks vastgestelde ziektebeelden, uitgevoerde behandelingen en/of mogelijke preventie maatregelen.

Koe met aanhoudende diarree

Diarree door leverbot

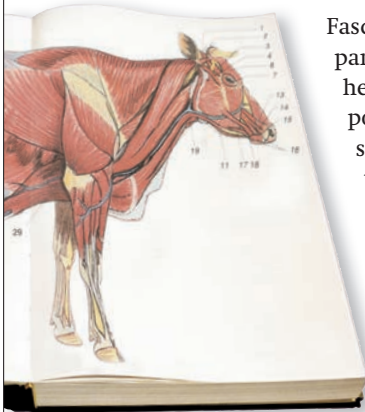
Een maand geleden werd ik door een klant gecontacteerd. Een van zijn Belgisch witblauwe koeien had al vijf dagen diarree en was fel aan het vermageren. Twee weken daarvoor had de tweedekalfskoe gekalft met een keizersnede. Het dier was toen in topconditie en gaf een mooi stierkalf. De sectio was vlot verlopen, zonder complicaties of vergroeiingen.

Tijdens het klinisch onderzoek keek ik eerst of er sprake was van een buikvliesontsteking. De koe stond al meer dan een week op een verse weide en bleef goed eten en drinken. Het rund had een normale temperatuur, de slijmvliezen waren roze gekleurd en de hart- en ademhalingsfrequentie waren normaal. De buik was lichtjes opgetrokken, maar niet pijnlijk bij palpatie en er waren geen abnormale geluiden te horen. De snede was niet pijnlijk en was goed aan het helen. Bij rectaal onderzoek voelden de baarmoeder en de buikholte normaal, de darmen waren licht opgezet en de mest was inderdaad waterig. Aan de hand van het onderzoek kon ik buikvliesontsteking uitsluiten. Mijn vermoeden ging naar diarree ten gevolge van een worminfectie door een gedaalde immuniteit na afkalven, met eventueel wat voedingsdiarree. De koe werd behandeld met een breed spectrum-ontwormingsmiddel en kreeg actieve pensflora bacteriën oraal toegediend.

Ondanks deze behandeling was er geen directe verbetering. Er werd een meststaal genomen om te laten onderzoeken op wormen, leverbot, coccidiose, para-tbc en salmonella. Het resultaat wees op een infectie van leverbot en maagdarmwormen. De koe werd behandeld met een ander ontwormingsmiddel in combinatie met een leverbotmiddel. Na tien dagen was de diarree verdwenen en won de koe weer aan gewicht.

De encyclopedie **Fasciola hepatica**

Fasciola hepatica of leverbot is een parasiet bij runderen en andere herkauwers. De weideslak of poelslak is de belangrijkste tussengastheer. Deze slak heeft water nodig om zich voort te planten. Leverbot komt dus vooral voor op natte weiden of in de buurt van waterlopen en wordt daar door het rund opgenomen. De volwassen leverbotten leven in de galgangen van de lever en zijn

enkele centimeters groot. In de lever veroorzaken ze chronische ontstekingen en verkalkingen van de galgangen. De leverbotten produceren eieren die in de mest terecht komen. De eieren met leverbotlarven komen op het gras, worden opgenomen door de slak en gaan zich vermeerderen. De nieuwe larven verlaten de slak en gaan cysten vormen op grassprietten. Na opname van besmet gras door de koe komen de larven vrij uit de cyste en verplaatsen zich door de darmwand via de buikholte naar de lever. Leverbot zorgt voor grote economische schade door een verminderde voederconversie en een verlies van spiermassa. Een goed weidemanagement en een parasitair behandelingsschema helpen om leverbot geen kans te geven.